WYDZIAŁ PRAWA
i ADMINISTRACJI
Uniwersytet Łódzki

Łódź, 11.07.2025 r.

dr hab. Marlena Sakowska-Baryła, prof. UŁ
Katedra Europejskiego Prawa Konstytucyjnego
ul. Kopcińskiego 8/12, 90-232 Łódź

R E C E N Z J A
rozprawy doktorskiej mgr Kamili Brylak
pt. „Rola zaufanych podmiotów sygnalizujących w zwalczaniu nielegalnych treści na platformach internetowych”

W związku z powołaniem mnie przez Radę Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse Uniwersytetu Wrocławskiego na posiedzeniu w dn. 19 maja 2025 r. na recenzenta rozprawy doktorskiej Pani Kamili Brylak przygotowanej pod kierunkiem Pana prof. dr hab. Jacka Gołaczyńskiego mam zaszczyt przedstawić niniejszą recenzję.

Na wstępie recenzji wskazuję, że rozprawa doktorska mgr Kamili Brylak pt. „Rola zaufanych podmiotów sygnalizujących w zwalczaniu nielegalnych treści na platformach internetowych” jest całościową i pogłębioną prezentacją założonego zagadnienia, prezentuje szeroką wiedzę teoretyczną Doktorantki w dyscyplinie nauki prawne oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej, jak również stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego przedstawionego w tej pracy. Wychodząc od tego stwierdzenia, poniżej przedstawiam szczegółową ocenę przedłożonej mi do recenzji pracy doktorskiej:

I. Zagadnienia wstępne

1. Przedmiotem recenzowanej rozprawy w głównej mierze jest odpowiedź pytanie czy instytucja zaufanych podmiotów sygnalizujących (ZPS) przełoży się na zmniejszenie liczby

nielegalnych treści na platformach internetowych przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony publikowanym tam treściom legalnym. Doktorantka trafnie formułuje także dodatkowe pytania badawcze, pozwalające lepiej zgłębić analizowaną problematykę, a mianowicie:

- Czy możliwe jest enumeratywne wymienienie wszystkich rodzajów nielegalnych treści na poziomie UE?
- Czy możemy mówić o istniejącej hierarchii w zakresie zwalczania nielegalnych treści na platformach internetowych?
- Czy dostawcy platform internetowych są w stanie samodzielnie weryfikować udostępniane przez ich użytkowników treści bez wsparcia podmiotów trzecich?
- Jakie treści powinien monitorować i zgłaszać ZPS - nielegalne, szkodliwe czy też niezgodne z regulaminem platform?
- Czy istnieje hierarchia pomiędzy poszczególnymi ZPS; innymi słowy, czy dodatkowej priorytetyzacji powinny podlegać zgłoszenia od ZPS zajmujących się konkretnym rodzajem nielegalnych treści?
- Czy platformy internetowe mogą odmówić współpracy z ZPS?
- Czy instytucja ZPS wpłynie na odpowiedzialność platform internetowych?

Każde z tych pytań ma istotne znaczenie dla konstrukcji recenzowanej pracy, a odpowiedzi na nie odzwierciedlają jej cel, a mianowicie zasygnalizowanie i omówienie instytucji ZPS, a także sformułowanie wniosków *de lege ferenda*. Te ostatnie wieńczą dysertację (s. 285-287), co samo w sobie stanowi godne uwagi rozwiązanie redakcyjne. Analizowana praca posiada istotne walory poznawcze, ponieważ zagadnienie ZPS nie zostało wcześniej szerzej omówione w literaturze. Koncepcja funkcjonowania tego typu podmiotów w obrocie prawnym nie jest nowa, ale ich status i rola nie były przedmiotem szerszej naukowej analizy, najpewniej z tego względu, że wyraźne ramy regulacyjne nadane zostały ZPS dopiero w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych) (Dz. U. UE. L. z 2022 r. Nr 277, str. 1 z późn. zm.). To wciąż nowy akt, będący dopiero u progu stosowania, co czyni recenzowaną pracę szczególne aktualną, a nawet pionierską, gdy chodzi o dokonane w niej ustalenia oraz sugestie co do przyszłej legislacji krajowej i praktyki. Przeprowadzone badania doprowadziły Doktorantkę do licznych spostrzeżeń dotyczących oceny potencjału instytucji ZPS w kontekście wpływu na odpowiedzialność dostawców platform internetowych oraz ograniczenia nielegalnych treści dostępnych za ich pośrednictwem. Biorąc pod uwagę wskazany na wstępie przedmiot

pracy, w świetle ustaleń zawartych w tej dysertacji, stwierdzić należy, że cel badawczy postawiony przez jej Autorkę został osiągnięty.

2. Temat rozprawy doktorskiej mgr Kamili Brylak jest zdecydowanie godzien uwagi i aktualny. Zważywszy na rozkład akcentów i zakres prowadzonych w pracy rozważań, należy uznać, że treść pracy odpowiada jej tytułowi. Motywem przewodnim dysertacji, którego Doktorantka nie traci z pola widzenia, jest status ZPS i ich rola w zwalczaniu nielegalnych treści na platformach internetowych. Z tym głównym nurtem dociekań powiązane są zagadnienia szczegółowe, w tym między innymi szersze przedstawienie tematyki nielegalnych treści, ich podziału, swoistej gradacji i zgłoszeń cechujących się pewnym instrumentarium prawno-technicznym, które zakotwiczone jest w akcie o usługach cyfrowych, ale również po części wynika i będzie wynikać z praktyki. Na uwagę zasługuje dokonana w pracy charakterystyka statusu ZPS, uargumentowanie potrzeby merytorycznej specjalizacji tych podmiotów, zwrócenie uwagi na praktyczne aspekty funkcjonowania oraz kompetencji ZPS. Dobór tematu pracy zasługuje na wysoką ocenę, ponieważ będące jego konsekwencją badania wymagały wielu ustaleń, drobiazgowych analiz i poszukiwań, a temu wyzwaniu Doktorantka świetnie podołała.

3. W recenzowanej pracy Doktorantka podejmuje się oceny tego, na ile ZPS mogą mieć realny wpływ na ograniczenie nielegalnych treści dystrybuowanych za pośrednictwem platform internetowych, analizuje uwarunkowania prawne oraz techniczne dokonywanych przez nie zgłoszeń, ukazuje również słabości systemu zaprojektowanego w akcie o usługach cyfrowych, a jednocześnie uzupełnieniowego przez rozwiązania krajowe. Praca zawiera wiele rzeczowych, praktycznych wskazówek dotyczących tego, jak faktycznie powinien kształtować się zakres działań ZPS, jaką formę i treść powinny przyjmować zgłoszenia, jaka kolejność powinna być nadawana zgłoszeniom nielegalnych treści w zależności o tego, czy zagrażają one bezpieczeństwu, zdrowiu, życiu czy interesom majątkowym. Jednocześnie w dysertacji dobrze zobrazowany został paradoks zróżnicowanego podejścia do treści nielegalnych w poszczególnych państwach członkowskich UE, jak i mniejszej – niż należałoby oczekiwać – wrażliwości dostawców platform na zgłoszenia dotyczące treści zagrażających bezpieczeństwu czy zdrowiu niż ma to miejsce w odniesieniu do zgłoszeń naruszeń interesów majątkowych. Racjonalnym byłoby przecież zakładać, że to zgłoszenia naruszeń dotyczących bezpieczeństwa lub zdrowia będą rozpatrywane priorytetowo. W pracy zaprezentowano szeroki obraz uwarunkowań prawnych, gospodarczych i politycznych

wpływających na taki stan rzeczy. Zaletą prowadzonych przez Doktorantkę rozważań jest umiejętność krytycznej oceny oraz zdolność formułowania rekomendacji co do przyszłych pożądanych rozwiązań legislacyjnych i kierunków kształtowania praktyki.

4. Na wysoką ocenę rozprawy doktorskiej mają wpływ metody badawcze Doktorantki (dogmatycznoprawna, historycznoprawna, komparatystyczna) i godna pochwały drobiazgowość ustaleń prowadzonych z wykorzystaniem orzecznictwa, praktyki istniejącej po stronie samych platform internetowych, jak i działających ZSP oraz państw członkowskich, w których status ZPS powoli zyskują różnego rodzaju organizacje. Doktorantka przeanalizowała liczne źródła prawa UE, państw członkowskich, regulacje pozaeuropejskie, różnego rodzaju wytyczne, regulaminy, polityki oraz dane empiryczne pochodzące od samych platform, tworząc interesujące porównania i zestawienia oraz wyciągając wnioski pozwalające na formułowanie konkretnych propozycji praktycznych rozwiązań i postulatów *de lege ferenda*. Postawione tezy, zastosowane metody badawcze, wyznaczony obszar badań, szczegółowość ustaleń i samodzielność formułowanych poglądów zdecydowanie wskazują na dojrzałość pracy badawczej Doktorantki oraz wysoki stopień opanowania warsztatu naukowego.

II. Układ rozprawy, ocena formalna i merytoryczna

1. Rozprawa została skonstruowana w prawidłowy sposób. Jej układ uznać można za standardowy dla tego rodzaju rozpraw. Praca obejmuje łącznie 332 strony, jest podzielona na 4 rozdziały, opatrzona wstępem, zakończeniem oraz postulatami *de lege ferenda*. Dysertacja zawiera bibliografię obejmującą: 178 pozycji literatury (w tym obcojęzycznej), 123 pozycji aktów prawnych oraz innych dokumentów określonych zbiorczo jako „prawodawstwo", 52 pozycje orzecznictwa, 198 pozycji źródeł zawartych na stronach internetowych określonych jako „pozostałe źródła". Bibliografię poprzedza spis ilustracji obejmujący 16 pozycji. Na początku pracy zamieszczony został wykaz skrótów i skrótowców pomocny przy lekturze tekstu. Systematyka pracy została prawidłowo dostosowana do omawianego zagadnienia, a jej struktura jest przejrzysta i pozwala na odzwierciedlenie założonych celów badawczych. Od strony konstrukcyjnej niewątpliwą zaletą recenzowanej pracy jest wyraźne określenie jej tez i precyzyjne sformułowanie pytań badawczych, w tym wyróżnienie pytania podstawowego na wstępie pracy i postawienie pytań dodatkowych, na które Autorka konsekwentnie odpowiada w kolejnych częściach pracy. Sprawną i uporządkowaną zarazem analizę dysertacji zdecydowanie ułatwia nakreślenie przedmiotu poszczególnych rozdziałów na ich wstępie oraz zwięzłe podsumowanie badań na końcu każdego z nich. To wart odnotowania zabieg porządkujący rozważania, a równocześnie pomocny dla recenzenta. Istotnym wsparciem w

zgłębianiu prezentowanych zagadnień, jest także włączenie do tekstu opracowania zestawień, tabel, grafik oraz propozycji formularza, jakimi mogłyby posługiwać się polskie ZPS. Pracę czyta się dobrze, analizę ułatwiają odpowiednio wyodrębnione podrozdziały, klarownie nakreślone przez Autorkę otoczenie technologiczne, gospodarcze, polityczne i społeczne prezentowanych zagadnień, a także przytoczone przykłady. Praca spełnia oczekiwania co do formy, jakie zwykle stawia się rozprawom doktorskim, jest napisana prawidłowym językiem prawniczym i dobrze się ją czyta. Nieliczne literówki zawarte w tekście da się w prosty sposób usunąć w drodze korekty językowej, do czego zachęcam Autorkę, jeśli decydowałby się na opublikowanie rozprawy, co gorąco rekomenduję. Zalecam też wyeliminowanie przypadków niepoprawnie używanego zaimka wskazującego „ów". Zaimek ten odmienia się przez przypadki, liczby i rodzaje, tymczasem z jakichś powodów (zapewne technicznych) w dysertacji słowo „ów" pozostaje konsekwentnie nieodmieniane, stąd np. na str. 122 zamiast „owego zaufanego partnera" mamy „ów zaufanego partnera", podobnie w pracy napotykamy takie zwroty, jak: „ów projektu" (str. 248), „ów społeczności" (str. 267), „ów mniejszościowe" (str. 267), „ów statusu" (str. 23 i 272), „ów usunięcia" (str. 280), „ów wiedzę" (str. 280). To drobne potknięcie językowe niemające wpływu na wysoką merytoryczną ocenę pracy, ale ze względu na dużą powtarzalność występowania w tekście, niepotrzebnie absorbuje uwagę czytelnika.

2. Wstęp stanowi wprowadzenie w tematykę dysertacji, a jednocześnie jest dla czytelnika źródłem ustaleń dotyczących celów prowadzonego wywodu, tez stawianych przez Doktorantkę, wstępnego zarysowania uwarunkowań prawnych, historycznych i technicznych funkcjonowania platform internetowych oraz okoliczności sprawiających, że istnieje wyraźne zapotrzebowanie na wprowadzenie do obrotu prawnego ZPS, jako wyspecjalizowanych podmiotów reagujących na nielegalne treści zamieszczane na platformach w celu ich wyeliminowania. Prawidłowo we wstępie Doktorantka określa cel dysertacji, pytania badawcze, wskazuje metodologię badań.

3. Rozdział I zatytułowany „Nielegalne treści i ich zwalczanie na platformach internetowych" poświęcony jest przede wszystkim tytułowym treściom nielegalnym, ale słusznie przybliżono w nim w pierwszej kolejności problematykę platform internetowych, ich rodzaje i zasady funkcjonowania odróżniające je od wyszukiwarek internetowych. W rozdziale tym poruszono także kwestie moderowania treści na platformach internetowych, ponieważ w istocie podjęcie przez platformę aktywnego działania wobec treści

opublikowanych przez użytkowników jest celem zgłoszeń dokonywanych przez ZPS w sytuacjach, gdy opublikowana informacja jest niezgodna z prawem lub szkodliwa. Na uwagę zasługuje dokonana przez Doktorantkę klasyfikacja nielegalnych treści w oparciu o definicję zawartą akcie o usługach cyfrowych oraz dorobek unijny i państw członkowskich. Ta część pracy obrazuje jak różnorodne mogą być treści uznane za nielegalne i jak bywają one kontekstowe. Doktorantka wskazuje, że gdy chodzi o moderowanie treści w Internecie na poziomie UE, można wyróżnić takie rodzaje nielegalnych treści, jak: 1) materiały przedstawiające seksualne wykorzystywanie dzieci; 2) treści rasistowskie i ksenofobiczne; 3) treści terrorystyczne; 4) treści naruszające prawa własności intelektualnej. W rozdziale Autorka przybliża i analizuje regulacje, w oparciu o które następuje rozróżnienie nielegalnych treści, oceniając czy jest ono wyczerpujące, a także wskazuje kolejne nielegalne treści, które są możliwe do sklasyfikowania. Na odnotowanie zasługuje opisana w tym rozdziale hierarchia rodzajów nielegalnych treści oraz rozróżnienie pomiędzy treściami nielegalnymi a szkodliwymi. W ślad za tym Doktorantka słusznie wskazuje, że hierarchia nielegalnych treści powinna mieć wpływ na kolejność zgłoszeń rozpatrywanych przez platformy, co siłą rzeczy powinno rzutować na czas oczekiwania na rozpatrzenie. Celnie podnosi ponadto, że procedura weryfikacyjna platform internetowych pod kątem zidentyfikowania nielegalnych treści, a następnie ich zgłoszenia i ewentualnego usunięcia jest złożona i w praktyce trudna. Oznacza to, że wiedza specjalistyczna ZPS w zakresie treści nielegalnych i szkodliwych oraz umiejętność ich rozpoznania powinny ułatwić monitoring danych publikowanych na platformach. Platformy są wprawdzie zdolne samodzielnie weryfikować treści publikowane przez użytkowników, ale uzyskiwanie zgłoszeń do takich podmiotów jak ZPS podnosi merytoryczny walor decyzji, bo narzędzia automatycznej weryfikacji treści są niedoskonałe choćby ze względu na to, że nie rozróżniają różnic kulturowych, społecznych, kontekstowych (str. 75-76).

4. W rozdziale II pt. „Zaufane podmioty sygnalizujące na gruncie AUC" Doktorantka szczegółowo omawia instytucję ZPS, samodzielnie formułuje ich definicję, przedstawia prawne regulacje dotyczące tych podmiotów, charakteryzuje ich kompetencje i obowiązki, porusza kwestię finansowania ich działań, a także odpowiada na pytania: 1) Jakie treści powinien monitorować i zgłaszać ZPS? 2) Jakie platformy powinien monitorować ZPS? 3) Czy istnieje hierarchia pomiędzy poszczególnymi ZPS? Zgodnie z definicją zaproponowaną przez Doktorantkę ZPS to „niezależne od dostawców platform internetowych podmioty, niebędące osobami fizycznymi, które dysponują szczególną wiedzą ekspercką,

kompetencjami i doświadczeniem w wykrywaniu, identyfikowaniu i zgłaszaniu danego rodzaju nielegalnych treści i podejmują te działania z zachowaniem należytej staranności w drodze dokładnych, obiektywnych zgłoszeń poprzez dedykowane im mechanizmy komunikacji z dostawcami platform internetowych na podstawie statusu nadawanego przez koordynatora ds. usług cyfrowych państwa, w którym ZPS ma swoją siedzibę" (s. 83). Na wyróżnienie zasługuje omówienie w interesujący sposób szeregu kwestii kształtujących status i uprawnienia ZPS. W rozdziale tym słusznie dokonano rozróżnienia pomiędzy monitorowaniem, a zgłaszaniem nielegalnych treści, podjęto temat hierarchii pomiędzy poszczególnymi ZPS, wskazano na problem trudności w ocenie niezależności finansowej ZPS od platform internetowych.

5. W rozdziale III zatytułowanym „Przyznawanie statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego" Doktorantka skupiła się na procedurze przyznawania statusu ZPS, analizując regulacje aktu o usługach cyfrowych oraz wskazując, jakie podmioty mogą ubiegać się o status ZPS i do kogo należeć ma przyznanie tego statusu konkretnej organizacji. Rozdział zawiera omówienie kryteriów warunkujących przyznanie statusu ZPS (kryterium szczególnej wiedzy eksperckiej i kompetencji dla celów wykrywania, identyfikowania i zgłaszania nielegalnych treści; kryterium niezależności; kryterium dokładności, obiektywności oraz należytej staranności), a także podstaw odmowy przyznania statusu ZPS, jej skutków oraz ewentualnej ścieżki odwoławczej. Oczywistym walorem tego rozdziału jest dokonana w nim analiza wewnętrznych regulacji państw członkowskich UE, które jako pierwsze wyznaczyły ZPS (Niemcy, Irlandia, Austria, Finlandia, Dania). Ustalenia Autorki w tym zakresie są szczegółowe i rzetelne, zatem mogą posłużyć jako punkt odniesienia w przypadku polskiej regulacji. W rozdziale drobiazgowo omówiono informacje, które powinny być podane we wniosku o przyznanie statusu ZPS i zakres przedkładanych dokumentów. Na bazie doświadczeń innych państw i znając potrzeby praktyki, Doktorantka przedstawiła propozycję polskiego formularza dla ZPS, udzielając szczegółowych wyjaśnień co do treści, jakie powinny być podane w jego poszczególnych częściach. To istotny walor praktyczny pracy i badań prowadzonych przez Autorkę.

6. Rozdział IV dysertacji zatytułowany został „Platformy internetowe a instytucja zaufanych podmiotów sygnalizujących. Relacja, odpowiedzialność, role i zagrożenia". Rozdział poświęcony został tytułowym zagadnieniom. Współpraca pomiędzy platformami internetowymi a ZPS ma bowiem istotne znaczenie zarówno dla funkcjonowania tych

podmiotów w obrocie prawnym, jak i z perspektywy odpowiedzialności platform internetowych. Doktorantka słusznie podnosi, że „[b]ez priorytetowego rozpatrywania i reagowania przez platformy na zgłoszenia od ZPS, instytucja ta mija się z celem jej powołania przez ustawodawcę unijnego" (str. 206). Tym samym za zasadną należy uznać poszerzoną refleksję nad rolą ZPS w walce o bezpieczne i wolne od nielegalnych treści środowisko platform internetowych oraz nad relacjami i zasadami współpracy pomiędzy ZPS a platformami. Podobnie trafne jest poruszenie w tym rozdziale problematyki wyłączenia odpowiedzialności platform internetowych oraz konsekwencji odmowy uznania przez nie statusu ZPS, standardów wnoszenia zgłoszeń przez ZPS i ich rozpatrywania przez platformy. W rozdziale IV Doktorantka przedstawiła również własną koncepcję ról ZPS, wyodrębniając: rolę integracyjną, rolę poznawczo-edukacyjną, rolę zabezpieczająca oraz rolę gwarancyjną, przytaczając argumenty na rzecz słuszności takiego ich podziału i wyróżnienia każdej z tych ról. To jednocześnie rozdział, w którym wskazane zostały niedoskonałości systemu współpracy platform i ZPS, w tym brak procedur na okoliczność nierespektowania przez platformę statusu danego ZPS czy odmowy traktowania jego zgłoszeń jako priorytetowych, brak ścieżki kwestionowania przyznania statusu ZPS, brak regulacji dotyczącej ponownego ubiegania się o ten status przez podmiot, który został go pozbawiony. W tym ostatnim przypadku trudność dotyczy przesądzenia, czy podmiot ponownie ubiegający się o status ZPS może powoływać się na okoliczności, jakie przywoływał dla wykazania spełnienia kryteriów przyznania tego statusu za pierwszym razem, czy też konieczne jest wykazanie się nowymi przymiotami. W podsumowaniu rozdziału Autorka wskazuje, że w jej ocenie instytucja ZPS wpłynie na zmniejszenie nielegalnych treści na platformach internetowych, choć wpływ ten najpewniej nie będzie znaczący.

7. Zakończenie dysertacji jako finalna część merytoryczna pracy obejmuje podsumowanie analiz wraz ze wskazaniem odpowiedzi na pytania badawcze w oparciu o wnioski sformułowane w rozdziałach I-IV. W tej części praca zawiera zestawienie kluczowych ustaleń dokonanych w poszczególnych rozdziałach, poprzez nawiązanie także do pomocniczych pytań badawczych, przede wszystkim jednak w zakończeniu sformułowano odpowiedź na pytanie główne. Zawiera się ona w stwierdzeniu, że „instytucja ZPS wpłynie na zmniejszenie nielegalnych treści na platformach internetowych przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony treściom legalnym na nich publikowanych. Natomiast, nie będzie to spektakularne pod kątem ilościowym zmniejszenie tego rodzaju treści. Największa wartość w zakresie powołania instytucji ZPS będzie dostrzegalna w aspekcie jakościowym, gwarancyjnym, edukacyjnym i

integrującym" (str. 281). Doktorantka, prezentując własną ocenę instytucji ZPS, podkreśla zaletę rozwiązania, jakim jest przypisanie poszczególnych ZPS do konkretnych rodzajów nielegalnych treści, ponieważ pozwoli to platformie lepiej zrozumieć istotę nielegalnych treści i adekwatnie dostosować do nich wewnętrzne systemy i algorytmy monitorujące platformę, a i samemu użytkownikowi platformy przybliży się w ten sposób powody moderowania jego treści. Użytkownik taki bowiem, w przypadku otrzymania decyzji platformy wraz z uzasadnieniem przygotowanym na podstawie zgłoszenia dokonanego przez ZPS będzie miał możliwość lepiej zrozumieć decyzję platformy i w przyszłości nie publikować treści analogicznych do zakwestionowanych. Doktorantka wskazuje przy tym na słuszność wielostronnego podejścia do treści prezentowanych na platformach internetowych, zgodnie z którym żaden pojedynczy organ, bądź inny podmiot, nie powinien być wyłącznie odpowiedzialny za regulację i dostępność takich treści, a im więcej wykwalifikowanych ZPS w ekosystemie platform internetowych, tym mniej błędów przy ich moderowaniu po stronie ich dostawców, mniej skarg i odwołań. Słusznie podziela w ten sposób pogląd prezentowany w środowisku naukowym. Zakończenie ma charakter syntezy drobiazgowych ustaleń zawartych w poprzedzających je rozdziałach. Koncentruje się wokół najistotniejszych konkluzji i ocen, które zawarte w zwieńczeniu pracy treściowo nawiązują do tez postawionych we wstępie. Należy pozytywnie ocenić to rozwiązanie kompozycyjne. Świadczy ono bowiem o doświadczeniu Autorki i jej niewątpliwej umiejętności konsekwentnego prowadzenia narracji, stawiania właściwych pytań i formułowania odpowiedzi.

8. Jednocześnie pozytywnie należy ocenić rzeczowe sformułowanie postulatów *de lege ferenda* zaprezentowanych przez Doktorantkę tuż po zakończeniu. Ich wyodrębnienie jest dobrym rozwiązaniem redakcyjnym, ponieważ ułatwia ich łączną lekturę i pozwala na sprawne prześledzenie. Postulaty te znajdują odzwierciedlenie w poprzedzających rozdziałach, gdzie zawarto odpowiednią argumentację przemawiającą za ich słusznością. Argumenty te są ważkie, spójne i zdecydowanie zasługują na to, by przyłączyć się do głosu Doktorantki na rzecz udoskonalenia rozwiązań legislacyjnych.

III. Podsumowanie

Reasumując, wyrażam opinię, że recenzowana praca doktorska mgr Kamili Brylak pt. „Rola zaufanych podmiotów sygnalizujących w zwalczaniu nielegalnych treści na platformach internetowych" odpowiada warunkom określonym w art. 187 ust. 1 i 2 ustawy z

dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.). Przyjmując założenie, że praca doktorska jest zwieńczeniem pewnego etapu pracy naukowej i umiejętności warsztatowych, stwierdzam, że Doktorantka wyszła z tej próby zwycięsko, a przedłożona przez nią dysertacja zasługuje na pozytywną ocenę. Na podkreślenie zasługuje zdecydowanie pozytywny obraz recenzowanej rozprawy, wybór przedmiotu badań, jak i klarowność przeprowadzonego i świetnie udokumentowanego wywodu.

W związku powyższym, wnoszę o dopuszczenie Pani mgr Kamili Brylak do dalszych etapów postępowania doktorskiego.

Signature Not Verified
Dokument podpisany przez Marlena Sakowska-Baryła
Data: 2025.07.11 21:16:54 CEST

dr hab. Marlena Sakowska-Baryła, prof. UŁ